

A háború.

A miniszterelnöki sajtóosztály táviratai.

Höfer jelentése.

(Aug. 30.) Keleti harcér: Álmos nevű hajónk Turnuszevennél **több katonai telepet semmisített meg.** Határbiztosító csapataink 600 kilométernyi vonalon az átjárónál harcra bocsátkoztak a románokkal és sok helyütt **véres fejjel verték vissza őket.** A bátor 82. székely ezred saját földjét védelmezte. Mindamellett előre megállapított stratégiai terv szerint, a megkerülés megakadályozása tekintetéből, eredetileg elkészített állásaikba tértek csapataink vissza. — Mariampolnál és Iborovnál az **oroszoikat visszavertük.** Hindenburg Szelvonál lött szét egy orosz támadást. — Olasz harcér: A Cauriol hasadék és Cima di Cece elleni támadásokat **visszavertük,** a ruffredoi támadást **meghúsítottuk** a Col Santonál és Nova Vasnál is. — Délkeleti harcér: Dunai hajórajunk a giurgiai kőolajfinomítót fölgújtotta.

Német jelentés.

(Aug. 30.) Nyugati harcér: Az angol támadások Thiepval és Poziéres között **véresen meghúsultak** ép úgy mint a franciáké. Thiaumont és Fleury között, St. Michelnél és Delville erdőben visszavertük a támadást. 3 repülőt lelőttünk.

Hindenburg a német vezérkar főnöke lett.

(Aug. 3.) A német császár Falkenhayn tábornokot más irányú alkalmaztatása céljából felmentette vezérkari főnöki állásától s helyébe Hindenburg tábornagyot nevezte ki. Ludendorff altábornagyot pedig főszállásmenterré.

Höfer jelentése.

(Aug. 31.) Keleti harcér: Orsova melletti magaslatokról visszavertük a románokat. Előretolt erőcsoportjainkat régi megállapodáshoz **képest visszavontuk** eredeti állásaikba. Románok megszállották Petrosényt, Brassót és Kézdivásárhelyt. A Kukul magaslatot a galíciai Erdős-Kárpátokban német csapatok **visszafoglalták** az oroszoktól. Délkeleti harcér: Dunai flottillánk Turmu-Magurele mellett román uszályhajókat raktárokat, katonai telepeket pusztított el; Zimnicánál két megrakott uszály hajót, egy állomás hajót és két motorcsónakot zsákmányolt.

Német jelentés.

(Aug. 31.) Nyugati harcér: a Somme-területen a támadások zárótüzünkben nem bírtak kifejlődni s az ellenséget éjjel is visszatarítottuk árkaiban, Ovilliers-Poziéresnél az angolokat elűztük, Fleurynél a franciák támadása összeomlott, két repülőt lelőttünk, kettőt harc képtelenné tettünk, egyet leszállítottunk.

Bolgár jelentés.

(Aug. 30.) A jobb szárny ujra visszavetette a szerbeket, Moglena vidékén is megszállottuk az Zborsko melletti magaslatokat. A balszárny az **összes angol-francia haderőket a Struma folyó és Tahinostó mögé vetette vissza** és megerősítette az új állásait a Strumától keletre és az Égei ten-

ger partján az Orfanioöböltől a Mesta torkolatáig.

Török és bolgár hadüzenet.

A Magyar Távirati iroda jelenti aug. 29. kelettel, hogy a török miniszter tanács elhatározta, hogy Németországgal és Bulgáriával együtt megítizeni a háborút Romániának.

Höfer jelentése.

(Szept. 1.) Keleti harcér: A herkulesfürdői magaslatokról visszavertük a románokat. Csikszeredai magaslatokról új állásokba vonultunk.

Német jelentés.

(Szept. 1.) Nyugati harcér: Az ellenség rajtatűzési kísérleteket Armensierésnél visszautasítottuk. A Kukulhegynél visszavertük egy ellenséges támadást.

Hadüzenetek.

A török és bolgár kormány hadatüzent Romániának.

A Török Vörös Félhold képeslevelezőlapjait 20 fillérért árusítja az Országos Bizottság (Budapest — Képviselőház.)

Alispáni jelentés.

Dr. Véghely Kálmán alispánunknak a a május-agusztusi negyede vonatkozó alapos és kimerítő jelentését most közölte le a vármegye hivatalos lapja. A jelentésből kivesszük a következőket. A honvédelmi miniszter által elrendelt szemlék május júnisban megtartottak, a bemutatási pótszemlék aug. 29-ig megkezdődtek. A hadbavonultak segélyezett családjai részéről most már csak szórványosan merülnek fel panaszok, mert a jogosultak orvosolva lettek, az alaptalanok elutasítottak. A nagymérvű katonai behívások folytán megcsappant gazdasági munkaerő pótlására az alispán rendeleti úton széleskörű intézkedéseket tett, melyeknek következtében örvendetes eredményeként konstataható, hogy az aratás és takarodás rendben hiány nélkül megtörtént, a közérő kirendelésére csak egy helyen került a sor. A vármegye lakosságának és a fürdőhelyeknek lizttel való ellátásában sem volt hiány. A fém tárgyakat önként szolgáltatta be a hazafias közönség, úgy, hogy a fémátvételi bizottságoknak nem igen lesz dolguk. A múzeum félbeszakadt építkezését külföldi kárveszedelme miatt folytatni kell. E célból a honvédelmi miniszter Csomay Kálmán építési vállalkozót az alispán közbejárására 3 hónapra fölmentette a katonai szolgálat alól, akinek ama igazán szép tettéért, hogy a kész anyagot ezáltal is a régi árban bocsájta rendelkezésre és az építés tovább vezetésével járó saját munkájáért díjazást nem kíván a vármegye törv. bizottsága köszönetét fejezte ki. Intézkedés történt a munkásosztály kirendelése és a 80.000 korona államsegély folyósítása iránt, minél fogva az építkezés

gyors tempóban folyik s az ősz előtt tető alá kerül az épület. Nagyobb tűz két községben volt. A cigányügy rendezése végett rendezett razziaik kitűnően sikerültek. A cigányok cők-mókját elkobozták, az alkalmas férfiakat besorozták, az asszonyokat és öregeket internáltak. Veszprém-megyében 120 kőbor cigányt találtak. A lefolyt tanévben 29 iskolában teljes. 10 ben részben szünetelt a tanítás 10 tanítói állás üres, 38 tanító be van vonulva; tehát 48 iskolában nincs biztosítva a tanítás. A tanítói kar szépen gyűjtött a hadikölcsönre úgy, hogy az ő közreműködésük folytán 4.076.250 kor. lett a vármegyében jegyezve. A közegészségügy kielégítő volt; kevesebb áldozatot szedtek a járványos betegségek, mind az előző évben. Az orvoshiány ugyan megnehezítette a védekezést, a köztisztaság és a piac lelkiismeretes ellenőrzése viszont jó védelmül szolgált. A kórházak és gyógyszerházak is szigorú felügyelet alatt tartottak. Az állategészségügy már sokkal kedvezőtlenebb volt. A száj- és köröm-fájás, a sertésorbánc, és sertésvész sok kárt okoztak, de az állategészségügyi személyzet lelkiismeretes magatartása megküzdött velük. Gabona termésünk gyenge. Csak a zab mutat jobb eredményt. A kapás növények, a hosszas szárazság miatt szintén nem kecsegtetnek dus terméssel. A takarmány termék jó, de sarjú kevés termelt. Gyümölcs termék, a dió kivételével, ugyszólván semmi. A munkás viszonyok rosszabbodtak, az állatok emelkedtek. Az utjaink az utász személyzet megcsökkenése miatt romlanak; a fahidak pusztulnak s ekként csak a legfontosabb közlekedési utvonalak jókarban tartására van erő.

Mindenki vegye meg a Nemzet Háza időreform emléklapját.

Hirek.

— **Választmányi ülés.** A Veszprém-vármegyei-Tűzoltó-Szövetség választmánya f. évi aug. 20-án tartotta ülését dr. Óvári Ferenc ország. képviselő elnöklése alatt. Báró babarci Schwartzer Ottó ügyvezető elnök elfoglaltsága miatt nem jelenhetett meg. A Gratzl Ödön pénztáros által előterjesztett számvizsgáló bizottsági jelentést, helyeslő tudomásul vette a választmány s a felmentvényt megadta a pénztárosnak. A pénztár állapota 1914-ben bevétel 3985 kor. 75 fill. Kiadás 3929 kor. 96 fill. Pénztári maradvány 55 kor. 79 fill.; 1915-ben bevétel 4146 kor. 25 fill.; kiadás 2220 kor. 85 fill.; pénztári maradvány 1925 kor. 40 fill. Az 1916 évre összeállított költségvetési előirányzat szerint a bevétel 4625 kor. 40 fill.; a kiadás 3804 kor. lenne, pénztári maradvány lenne tehát 821 kor. 40 fill. Az előirányzatot, dr. Óvári Ferenc indítványára az a módosítás történt, hogy a négy új járási tüzr. felügyelő 50—50 kor. egyenruha átalányát (tekintettel az egyenruha óriási drágaságára) a duplájára emelték s előre nem látott kiadásokra 200 korona állapított meg, ami a kiadásokat 4104 koronára emelte a pénztármaradványt pedig 525 kor. 40 fillére csökkentte. A 4 járási tüzr. felügyelő állás közül kettő betöltetlen lévén a választmány megbizta az elnökséget, hogy ha ez állásokra alkalmas egyént talál azt kinevezésre a megye alispánjának ajánlja. Dr. Óvár iFerenc indítványára Koller Sándor

Egyes MODEL-KALAPOK legnagyobb választékban

Winter-divatruház.

nyug. alispán, udvari tanácsost, mint a szövetségnek a tüzendészet terén kiváló érdemeit szerzett, volt közigazgatási elnökét, egyhangulag nagy lelkesedéssel a szövetség örökös dísz- tiszteletbeli elnökévé választotta a válaszmány.

— **Istenisztelet a katonakórházban.** Megemlékeztünk arról, hogy a cs. és kir. pozsonyi katonai parancsnokság a veszprémi katonakórházban kórházlelkészi hivatal felállítását rendelte el. A rendelet vétele és a cs. és kir. tábori lelkész beosztása után dr. Zuber György kórházparancsnok azonnal megállapította, hogy az egyes kórházosztályokban tartandó Istenisztelet napját és gondoskodott megfelelő helyiségekről. A biborospüspök ur egy hordozható oltárt és egy miseruhát bocsátott a kórház rendelkezésére, a szent Ferenc rend pedig egy miseruhát teljes felszereléssel ajánlott fel. Miután a kórházparancsnokság egy kórházi kápolnát kívánna berendezni, ismét a nagyközönséghez fordul avval a kéréssel, hogy a kápolna berendezéséhez pénzbeli adományával hozzájárulni vagy pedig a szükséges tárgyak adományozásával segíteni sziveskedjék. A legcsekélyebb adományt is a legnagyobb köszönettel veszi és hirtalpig nyugtázza a kórházparancsnokság.

— **Szinészet.** A városi színházban Fodor Oszkár színtársulata pénteken szept. 9-én kezdte meg előadásait. A heti műsor a következő: szept. 4-én hétfőn „Táncosnő” próza. Irtá: Lengyel Menyhért. Rendező Fodor Oszkár. 5-én kedden és szerdán 6-án. „Császárnő” operette újdonság. Rendező Gulyás. 7-én csütörtökön „Grün Lili” vigjáték újdonság. Irtá: Földes Imre. Rendező Gulyás. 8-án pénteken és szombaton 9-én. „Cigányprimás”. Rendező Gulyás. 10-én vasárnap „Mágnás Miska” operette újdonság. Rendező Gulyás.

— **Beiratkozás a kereskedő tanoncsiskolába.** A 93.200/1916. sz. miniszteri rendelet értelmében a tanszerződésben álló összes kereskedő tanoncok tartoznak beiratkozni, tehát azok is, akik a múlt tanévben az iskolalátogatás alól egészben vagy részben felmentést kaptak. Újabb felmentést a körülmények által indokolt időtartamra az igazgató ad oly esetekben, amikor a tanonc nélkülözhetetlensége minden kétséget kizáróan fennforog. A felmentés iránti kérelmet a főnök vagy helyettese írásban vagy szóval adja elő a beiratkozás alkalmával. Próbaidőre felvett tanoncok is kötelesek beiratkozni. A beiratkozások szept. hó 3-án, 8-án és 10-én délután 3—5-ig tartanak az új iparostanoncskola helyiségében. Beiratási díj: 5 korona 20 fill! a félelvi tandíj, amely szintén előre fizetendő 5 korona; a nem társulati tagok tanoncai 10 korona félelvi tandíjat fizetnek. Beiratkozáskor bemutatandó a születési, a legutolsó osztálybizonyítvány és a tanoncszerződés. A rendező előadás szept. 11-én kezdődik.

— **Sebesültek érkezése.** Csütörtökön éjjel újabb sebesültzállítmány érkezett a veszprémi cs. és kir. tartalékkórházba. Mikor az azt jelző hivatalos értesítés este 9 órakor megérkezett. Dr. Zuber György kórházparancsnok Jánosházán volt az ottani vörös kereszt kórházban szemlét tartani; helyette és nevében dr. Wallner Emil kórházparancsnok helyettes tette meg a szükséges intéz-

kedéseket. Miután a kórház a legutóbbi sebesültzállítmány óta teljesen megtelt, intézkedett, hogy a könnyebb betegek egy része a zirczi vörös kereszt kórházba, más részük a hajmáskéri fiókkórházba szállíttassék, ami az éj folyamán meg is történt. Így azután az újabb betegek és sebesültek részére lett hely a Jutasi-uti kórházban. A betegeket Kleinfeld Ignác és Farkas Jenő főhadnagyok vették át. Összesen 240 jött, a nyiregyházi barakk-tartalék kórházból, nagyobbára könnyebb sebesültekkel. Valamennyien saját lábukon tudtak bemenni a kórházba és nem egy volt közöttük, ki már kijelentette, hogy bármely pillanatban kész a kórházat itthagyni, hogy a román harctérre mehessen.

— **Cigaretta és szivar inség.** Veszprémben napokig nem lehetett kapni se szivart se cigarettát. Most már van némi készlet. De nem annyit adnak a mennyit az ember venni akar, hanem amennyi kerül, mert a jólelkű dohánytözsdések testvériesen megosztogatják a vevőket, hogy jusson is maradjon is. No, ennél nagyobb baj ne esék rajtunk a háboru miatt. A kis tözsdésen is majd rövidesen segítve lesz.

— **A színházi iroda jelentése.** Az 5 hétre tervezett vendégjátéka a székesfehérvári színészársaságnak a lehető legkedvezőbb kilátásokkal indult meg. Fodor Oszkár a társaság igazgatója régi ismerőstünk még abból az időből amikor pár év előtt mint a győri színtársulat főrendezője az akkori drámai előadások erőssége volt. Most mint színigazgató jött vissza hozzánk és biztató várakozással tekintünk működése elé. Az ezidei színházi évad művészi és anyagi eredményétől függ vajjon jövőre is Fodor Oszkár társaságát látjuk e viszont. Vasárnap este második előadásul a „Legénybucsut” ismétli meg az elsőrendű operett személyzet. Amíg délután mérsékelt helyárakkal a „Zsuzsi” kisasszony nagy operett van műsorra tűzve. (Itt jegyezzük meg, hogy a délutáni mérsékelt helyárak előadások is elsőrendű szereposztásban kerülnek színre és így teljes esti előadás illuzióját keltik.) Hétfőn Hevesy Mariska első fellépésével újra újdonságot kapunk. A „Táncosnő” Lengyel Menyhért kitűnő drámaújdonságát mutatja be a drámai együttes. A hölgyek közül Gulyásné Székely René jutott értékes feladathoz, a férfiak Fodor Oszkárral, Pesti Kálmánnal, Körnerrel és Erdélyivel munkálkodnak azon, hogy minél zavartalanabb előadásban legyen részünk. Kedden és szerdán a színlap a „Császárnőt” hirdeti. Vida Iлона a kassai színház ezidei primadonnája játssza a címszerepet, de kedves feladat vár a széphanu Koronkai Rozsikára is. Falussy István a fehérváriak kedvence, Gulyás Menyhért főrendező és Szalontai meg Pesti Kálmán kezeiben vannak a többi vezető szerepek. Csütörtökön „Grün Lili” a zajos sikerű Földes újdonság van műsoron. A szenzációs vigjáték már Bécsben is a harmadik jubileumot üli mire mi megismerkedünk vele egy bizonyára elsőrendű előadás keretében. Az a körülmény, hogy a pozsonyi katonai parancsnokság nem engedélyezhette a győri zenekar játékát arra készítette a színház igazgatóját, hogy Bécsben állítson össze hirtelen egy harmonikus kis zenekart. Ez sikerült is, de bizony néhány napig eltart amíg ez az elsőrendű muzsikusközből álló kis tár-

saság összejátszik művészi együttesünkkel. Azért nincsen kizárva az sem, hogy erre való tekintettel az első hét műsorát változtatni lesz kénytelen a színház vezetősége. Az előadásokról jövő csütörtökön kezdjük meg a részletes tudósítást.

— **Könyveket a sebesülteknek.** A veszprémi katonakórházakban ápolt betegek és sebesültek szórakoztatása céljából könyvadományokat küldöttek a kórháznak dr. Török Gyula rendőrkapitány, Vági Ignác őrmester, továbbá egy nagy láda szép folyóiratot küldött Rikóty Edéné. Amidőn a kórházparancsnok ezuton mond köszönetet az adományozóknak, ismételten kéri Veszprém város közönségét, a további adományozásra a közel 1000 beteg és sebesült számára még mindig nincs elégséges olvasmány.

— **Mezei egerek irtására „Ratin” tenyészet.** A patkányok, hörcsögök, ürgek, egerek irtására már régebben jó sikerrel használják a „Ratin”-t. Dr. Raebkger újabban megkísérelte a mezei egerek irtását „Ratin”-nal, melyre a szász tartomány földjei kedvező alkalmat nyújtottak. Az említett területen már a „Ratin” kihelyezését követő harmadik napon több ezer hullát találtak a földeken, míg a vadállomány, vagy más szabadon élő állatok között elhullás nem fordult elő. A „Ratin” tenyészet tehát mezei egerek pusztítására határozottan alkalmas. Bővebb felvilágosítással szolgál a „Ratin” vezérképviselőség, Budapest, VII. Rottenbiller-utca 30. szám.

— **Csak egy kicsit várjunk.** Köztudomásu dolog volt annak idején Magyarország kormányzójának, a nagy Hunyady Jánosnak az az álma, amely lelki semeit, beengedte pillantani a jövőbe, ahol László fia szomorú véget és Mátyás fia királlyá választását mulatta meg neki a felsőbb hatalom. Erre az álomra célozva bocsájtotta egyszer a híres Giskra az ifju Hunyady Mátyás maga előtt eme gunyos szavakkal „méltóztással leendő felség!” Mire a schlagfertig kis Mátyás hamarosan visszavágott: „Várj csak egy kicsit Grikra bácsi, még a te királya is leszel!” Ilyen formát gondolhat most magában Hindenburg mikor a románok okvetetlenkedését gunymosollyal nézi. Hogy Hindenburg a kemény cselekvés embere és nem az üres parádézás a kenyere, hanem a folytonos céltudatos munkálkodás, azt széles e világon mindenki tudja. Ilyennek ismeri mindenki a német császárt is. Ebből világosan az következik, hogy Hindenburg rang és munkakör változtatása nemcsak azért történt, hogy a nagy vezértábornok ezután másmilyen epuletteket viselhessen, mint eddig. És nem azért kópistált a nagy hadvezér csendes elvonultságban majdnem háromnegyed évig ott Riga környékén, hogy most „gyenge orosz előretörések” visszautasításával beérje. Nagyobb, mélyebb, megszembmenő, döntő tervei lehetnek a babérszoros hősnek, aki csak azért várt, mert előre látta, hogy mi fog történni Romániában s talán azt is, hogy mi lesz Görögországgal hogy azután alkalmas pillanatban lecsaphasson az ellenségeinkre; különösen az oroszra, mint a vadászólyom a nálánál többszörte nagyobb lomha sasra. Minden logika és pszichologia ellen volna, ha nem így lenne. Tehát csak egy kicsit várjunk.

A szezon előrehaladása miatt

az összes nyári cikkek rendkívül leszállított árakban.

Winter-divatáruház.

— Dicséretes vállalkozás. A Bazár című divatlap érdekes közleményben fejteti, hogy miután most a ruha anyagnak óriási magas az ára, a hölgyek régi ruháik átalakításával rendezzék be garderobjukat a téli időnyre s a kivitel dolgában jó tanácsokat és kimerítő utasításokat ad. Igazán helyesen tennék a hölgyek, ha követnék azokat. Annyi bizonyos, hogy eme cikkek folytán megfognak szaporodni a Bazár előfizetői a hálás férjek személynében.

Csodás hatású arcszépítő és finomító

A VILÁGHIRŰ FÖLDES-féle

MARGIT CRÉME és SZAPPAN

a Margit-crème zsirtalan, ártalmatlan, rögtön szépít.

Ára 1 kor.

a Földes-féle Margit-szappan pár nap alatt lemossa a szeplőket, májfoltokat s megszüntet minden bőrbajt.

Ára 70 fill.

Kapható minden gyógyszerárban, drogueriában és illatszerkereskedésben.

6 koronás rendeléseket bérmentve küld

Földes Kelemen gyógyszerár Aradon.

Ma mikor az egész világ visszahangzik a magyarság diadalától, ma, mikor a népek milliói állanak szemben egymással,

alig van olyan család,

melynek a harctéren ne volna valakije, akinek kedves emlékek, szent kötelekek fűződnek

a hitves férjéért,

a szülő gyermekeért, a testvér testvérért aggódik. De keressük az emlékezés szálait a barátságban rokonságban is. És ki ne áldozna szívesen arra a célra, hogy azok, akik a harctéren vannak, itthon a családi körben méltó emlékek legyenek megörökítve?

Ezt a célt szolgálja a

„DIADAL“

első magyar fényképnagyító- és arcképfestészeti műintézet.

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 71.

ahol bármely beküldött fénykép után élethű fényképnagyítások színezve és krétarajzban készülnek.

Élethű fényképnagyítás.

Élő nagyságban mellkép ára 10 korona. Ugyanaz olajszínezésben „ 15 „

Élethű kivitelért és jó minőségért szavatolunk.

Kérjük a rendelő közönséget a címre jól ügyelni és becses megbízásait a legnagyobb bizalommal hozzánk juttatni. Csoportfényképekről is lehet egyes személyt elkülönítve csinálni.

Veszprém r. t. város polgármesterétől.

12007/1916 szám.

Hirdetés

Közzéteszem, hogy Kuráth József veszprémi törvényhatósági hordójelző szeptember hó 4. és 5-ik napján Veszprémben hordó hitelesítést fog teljesíteni.

Veszprém, 1916. évi augusztus 31-én.

Dr. Komjáthy s. k., polgármester.

Iskolaszerek, rajzszerkek, papírok, minden e szakba-vágó cikkek a legolcsóbb áron kaphatók

PÓSA ENDRE
könyvkereskedésében

Veszprém, Rákóczy-tér 3. sz.

(Saját ház.) Telefon 93.

Minden iskolában használható tanönyvek raktáron vannak.

A megtakarított óra értékéből juttassunk valamit a rokkant hősöknek.

KURTZ GYULA
VESZPRÉMBEN és PÁPÁN

Új és használt zongora, pianino, harmonium és cimbalom raktára.

Kölcsonzések, javítás- és hangolások helyben és vidéken is teljesíttetnek. Avult hangszerek újakért becseséltetnek.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Kalap átalakítás, valamint bármely divat kivitelben megrendelő kívánsága szerint teljesen új kalapokat készítünk.

☛ Gyász-kalapok minden kivitelben. ☛

Kalap osztályunkat egy elsőrendű budapesti kalapdiszitő vezeti.

Winter-divatárház.